

vilde altsaa med Nødvendighed i Løbet af kortere eller længere Tid føre til, at det samme Princip blev fastslaaet for By og Land, og det er noget, man i alt Fald fra Højres Side næppe vilde betragte som særlig ønskeligt.

Til Slutning skal jeg kun henstille til det ærede Flertal, særlig til det ærede Medlem for Københavns 3dje Valgkreds, at være noget mindre rørt over den Generositet, der vises mod Højre derved, at man allernaadigst tilstaaer det Forholdstalsvalgmaaden, uagtet det maa erkendes, at dette væsentlig vil komme Højre eller de konservative til Gode. Denne Selvros vilde være fuldt berettiget, for saa vidt man bød denne ene Forandring pure, for saa vidt man gjorde, hvad jeg tror, Bajer gjorde i 1886, nemlig foreslaa Forholdstalsvalgmaaden indført uden i øvrigt at røre ved Loven. Men naar man for den temmelig lille Pære forlanger et meget stort Æble, synes jeg ikke, man har overdreven stor Anledning til at falde i Svime over sin Ædelmodighed.

Indenrigsministeren (Bramsen): Til de Udtalelser, som faldt fra det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds (Wagner), kan jeg ganske slutte mig, men jeg mener dog, at der ogsaa fra Regeringsbordet bør falde nogle Ord om det Lovforslag, som er til første Behandling her. Det ærede Medlem for Københavns 3dje Valgkreds (A. Christensen) udtalte, at han følte en Skuffelse ved, at Landstinget ikke var gaaet ind paa det meget maadeholdne Forslag, dette Ting havde sendt derp, et Forslag, der maatte siges at tilfredsstille til alle Sider. Hvis det ærede Medlem er bleven, som han siger, forbavset over dette, maa jeg sige, at denne Udtalelse forbavser mig, thi jeg kan ikke se, at det ærede Medlem eller de som stemte for det Forslag, for hvilket det ærede Medlem var Ordfører i Fjor, have nogen som helst Anledning til at tro, at det skulde kunne blive uforandret vedtaget i Landstinget. Forholdet er jo i Virkeligheden dette, at det er det mest vidtgaende Valglovsforslag, som nogensinde er vedtaget paa Rigsdagen, og det er i to meget væsentlige Henseender saaledes affattet, at man virkelig maatte forudsætte en naturlig Utilbøjelighed hos det andet Ting til at gaa ind derpaa. Det første Punkt er, som det ærede Medlem udtrykte sig, at Mand og Kvinde under ganske samme Vilkaar skulde have Valgret og Valgbarhed. Noget saadant har man dog endnu ikke vedtaget paa den danske

Rigsdag, og der var derfor i og for sig egentlig ikke nogen Grund til at tro, at det høje Landsting skulde ville gaa med dertil, selv om man ikke kendte det Standpunkt, som Landstinget i saa mange Aar har indtaget til Spørgsmaalet om Kvindens Valgret. Jeg har ganske vist hørt mistænkeliggjort fra anden Side den Haand, der nu er bleven udstrakt fra Landstinget til Folketinget paa dette Omraade, idet saadant ikke skulde være en Imødekommehed, men skyldes Ønsket om at skabe konservative kvindelige Vælgere. Dette forholder sig imidlertid ikke saaledes. Det er i Virkeligheden en ikke ringe Indrømmelse, som er opnaaet fra Landstingets Side, og jeg maa sige, at dette er sket ogsaa paa Henstilling fra Regeringens Side om at gøre denne Indrømmelse. Jeg skulde megel beklage, dersom de københavnske Kvinder og derefter ogsaa det øvrige Lands Kvinder nu ikke faa denne Valgret, fordi Folketinget ved at forkaste Landstingets Forslag, nægter dem den. Det var altsaa det ene overordentlig maadeholdne Forslag, som det var saa forbavsende, at man ikke tog fuldt ud. Man tog det ikke fuldt ud i Landstinget, men strøg de gifte Kvinder, fordi man ikke mente at ville give Manden dobbelt Stemmeret. Man har ikke holdt sig til det islandske Princip i denne Henseende, man har ikke forlangt et selvstændigt Erhverv, men man har medtaget ugifte Kvinder, Enker, separerede og fraskilte Kvinder, for saa vidt de have den i Loven skattepligtige Indtægt. Det er altsaa et ret vidtgaende Forslag, Landstinget er gaaet ind paa med Hensyn til Kvinders Valgbarhed. Det er efter Beregningerne omtrent 5,000, der herefter ville faa Valgret i København, medens Antallet af de gifte Kvinder, som man af principielle Grunde ikke har ønsket at tage med, efter de foreliggende Oplysninger maa siges at være meget ringe. I alt væsentligt er det altsaa de Kvinder, som Folketinget har ønsket at give Valgret, hvem Landstinget har givet den, og det burde, synes jeg, snarere have forbavset det ærede Medlem, at man har gjort dette Skridt, efter hvad der hidtil foreligger, end at man ikke er gaaet endnu videre.

Det andet Punkt, hvor man, om jeg saa maa sige, har spændt Buen saa stærkt for det andet Ting, at den efter min Mening har maattet bryde, var Fordringen om Afskaffelsen af en Skattecensus i København. Paa dette Punkt stiller sig nemlig endnu større principielle Betæneligheder i Vejen. Man kan have den Mening,